

Kainuuseen kohdistuvat OECD tutkimukset

Mhall 18.03.2024 § 57
69/00.04.00/2024

Kainuun liitto on vuonna 2024 Itä- ja Pohjois-Suomen maakuntien kanssa mukana kolmessa eri hankkeessa, joiden toteuttajana ja yhteistyökumppanina on Taloudellisen yhteistyön ja kehityksen järjestö OECD. Lisäksi Kainuun liitto on jättänyt Itä- ja Pohjois-Suomen maakuntien kanssa hakemuksen komission aluepolitiikan pääosastolle (DG REGIO) osaavaan työvoimaan liittyvään tutkimukseen.

Pohjoisten harvaan asuttujen alueiden tila ja kehitysnäkymät

Tutkimushankkeen nimi on Kestävän vihreän kehityksen täytäntöönpanovalmiuksien tukeminen Euroopan arktisen alueen pohjoisilla harvaan asutuilla (NSPA) alueilla. NSPA-verkoston kuuluu Pohjois- ja Itä-Suomen 7 maakuntaa sekä Pohjois- ja Keski-Ruotsin, sekä Pohjois-Norjan maakuntia. Tutkimuksen toteuttaa OECD ja sen kustantaa Euroopan komission rakenneuudistusten tuen pääosasto (DG REFORM). Tavoitteena on parantaa monitasoista koordinoitua NSPA-alueilla vihreää ja digitaalista siirtymää koskevien investointihankkeiden toteuttamiseksi sekä parantaa NSPA-alueiden valmiuksia suunnitella ja panna täytäntöön EU:n koheesio politiikkaa tukevia (rahoitus)ohjelmia ja hankkeita tulevalla ohjelmakaudella.

Kaksivuotinen, vuoden 2024 lopulla päättyvä tutkimushanke tuottaa päivitettyä tietoa NSPA-alueen erityispiirteistä. Tuloksia tullaan hyödyntämään edunvalvonta- ja strategiatyössä. Tutkijat analysoivat kunkin maakunnan mahdollisuuksia ja keinoja elinvoimansa vahvistamiseen ja antavat niihin liittyviä politiikkasuosituksia.

EU:n kaivosalueiden ekosysteemien kehittäminen

EU:n kaivosalueiden ekosysteemien kehittäminen vihreän siirtymän tukemiseksi ja raaka-aineiden tarjonnan turvaamiseksi -tutkimus on teknisen tuen välineen (TSI) hanke, jonka rahoittajana ja tilaajana on EU:n komission rakenneuudistusten tuen pääosasto (DG REFORM). Kaksivuotinen hanke vahvistaa EU:n kaivannaisalan ekosysteemejä ja tukee vihreää siirtymää sekä strategista autonomiaa raaka-ainetuotannossa sekä tutkimuksen kohteena olevien EU:n kaivosalueiden roolia osana EU:n vihreää siirtymää. Suomesta hankkeeseen osallistuvat Pohjois-Pohjanmaa, Keski-Pohjanmaa, Pohjois-Karjala, Lappi ja Kainuu, Ruotsista Örebro, Espanjasta Andalucia, Kreikkasta Central Greece, Portugalista Alentejo ja Keski-Portugali.

Hankkeen tuloksena tarjotaan suosituksia osallistuville alueille EU:n mineraalistrategian toteuttamiseksi. Mukana olevat

maakunnat saavat myös konkreettisia alueensa kaivannaistoiminnan kehittämisehdotuksia ja -aihoita.

Itäraja-alueen strategian laatiminen

Itäraja-alueen strategian laatiminen on teknisen tuen välineen (TSI) hanke. Se tavoittelee Itä- ja Kaakkois-Suomen rajamaakuntien ja raja-alueiden aseman vahvistamista Venäjän hyökkäyssodan Ukrainaan aiheuttaman taloudellisen taantuman johdosta. Venäjän kaupan ja matkailun romahdus, raaka-ainepula, logistiset ongelmat ja raja-alueyhteistyön lakkaaminen ovat johtaneet itäraja-alueiden elinvoiman merkittävään heikkenemiseen.

Hankkeen tuotoksena syntyy siirtymästrategia, jolla pyritään elvyttämään itäraja-alueiden elinvoimaa. Strategia vastaa myös osaltaan ko. alueiden alue- ja rakennepolitiikan haasteisiin ohjelmakauden 2027+ valmistelussa. Hankkeen toteutuksessa tullaan asiantuntijaselvitysten lisäksi ja osana työtä järjestämään mm. tilaisuuksia kohdealueella, hyvien käytäntöjen levittämistä ja koulutustoimenpiteitä.

Työ- ja elinkeinoministeriö on hankkeen hakija ja itäraja-alueiden maakuntien liitot ovat mukana hallinnoimassa hanketta. Hankkeen rahoitus on 300 000 euroa, joka maksetaan EU:n teknisen tuen välineestä.

Hakemus osaamisen vahvistamisen tutkimushankkeeksi

Kainuu on yhdessä muiden Pohjois- ja Itä-Suomen maakuntien kanssa hakenut TSI-rahoitteista hanketta, jossa kehitetään älykästä sopeutumista voimakkaassa väestömuutoksessa olevilla alueilla. Toteutuessaan hankkeella määritellään toimenpidesuosituksia haasteellisen väestönkehityksen ja osaavan työvoiman puutteen vaivaamille alueille.

Hakemus on osoitettu EU:n komission aluepolitiikan pääosastolle (DG REGIO), joka kustantaa tutkimuksen. Hankkeen toteutusaika tarkentuu myöhemmin, mutta mikäli hakemus hyväksytään, tutkimus käynnistyy vuoden 2024 aikana.

Lisätietoja aluekehitysjohtaja Jouni Ponnikkaalta, puh. 040 574 0804 tai sähköpostitse etunimi.sukunimi@kainuunliitto.fi

Maakuntajohtajan ehdotus

Maakuntahallitus merkitsee tiedoksi saamansa informaation.

Maakuntahallituksen päätös

Aluekehitysjohtaja Jouni Ponnikas esitteli asiaa.

Käydyn keskustelun jälkeen maakuntahallitus hyväksyi maakuntajohtajan ehdotuksen.
